

Институт за српску културу

Приштина – Лепосавић

Број: 91

Датум: 10. фебруар 2026. године

Лепосавић

На основу члана 61. ст. 1. тачка 1. Закона о науци и истраживањима ("Службени гласник РС", број 49 од 8. јула 2019.), а у складу са чланом 15. став 1. тачка 1. Статута Института за српску културу Приштина – Лепосавић, Управни одбор Института за српску културу Приштина- Лепосавић са привременим седиштем у Лепосавићу и одлуке Управног одбора о измени и допуни Статута Института за српску културу Приштина – Лепосавић број 1210/2 од 3. децембра 2025. године и сагласности Министарства науке, технолошког развоја и иновација број 110-00-39/2025-03, на седници одржаној дана 10. фебруара 2026. године утврдио је

СТАТУТ
ИНСТИТУТА ЗА СРПСКУ КУЛТУРУ ПРИШТИНА – ЛЕПОСАВИЋ
I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић, са привременим седиштем у Лепосавићу (у даљем тексту: Институт) је научна установа која обавља научноистраживачку делатност у циљу остваривања општег интереса у складу са Законом. Институт подстиче истраживање и експериментални развој у друштвеним и хуманистичким наукама и унапређује истраживања, а у сарадњи са сродним научним установама у земљи и иностранству.

Члан 2.

Институт је основан Законом о оснивању Института за проучавање културе Срба, Црногораца, Хрвата и Муслимана, објављеном у „Службеном листу“ САП Косова, бр. 8 од 18. новембра 1987. године.

Институт је регистрован код Привредноог суда у Нишу, под Посл.бр. Фи.27/20 17.

Институт послује под називом: Институт за српску културу Приштина – Лепосавић. Седиште Института је у Лепосавићу, Улица 24. новембра б.б.

Члан 3.

Институт има печат округлог облика пречника 30 милиметара са текстом: ИНСТИТУТ ЗА СРПСКУ КУЛТУРУ ПРИШТИНА – ЛЕПОСАВИЋ, исписан ћирилицом, са логотипом у средини.

Штамбиљ је правоугаоног облика дужине 5,5 центиметара са текстом: ИНСТИТУТ ЗА СРПСКУ КУЛТУРУ ПРИШТИНА – ЛЕПОСАВИЋ, исписан ћирилицом, са логотипом на почетку и местом за деловодни број датум.

Печат и штамбиљ Института се посебно чувају и обезбеђују од неовлашћеног коришћења и злоупотреба.

Печатом и шамбиљем могу руководити само лица у чијем је делокругу рада задужење за руковање, употребу и чување печата и штамбиља.

Члан 4.

Институт је установа са својствима правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Уставом, Законом и овим Статутом.

Члан 5.

Материјално-финансијско пословање Институт обавља преко Трезора НБС и преко сопственог динарског текућег рачуна отвореног код банке коју одреди Управни одбор својом одлуком, уз сагласност Министарства финансија.

II ДЕЛАТНОСТ ИНСТИТУТА

Члан 6.

Претежна делатност Института су основна и примењена истраживања и развој у друштвеним и хуманистичким наукама, као и истраживање духовне и материјалне културе Срба и других народа на простору Косова и Метохије.

Шифра претежне делатности је: 72.20- истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама.

Поред основне, Институт ће обављати и следеће делатности у циљу остваривања профита, односно у циљу комерцијализације научног рада, под условом да се њиховим бављењем не нарушава квалитет научноистраживачког рада:

- **73.20** – Истраживање и испитивање јавног мњења,
- **70.21** – Делатност комуникације и односа са јавношћу,
- **70.22** – Консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем,
- **74.90** – Остале стручне, научне и техничке делатности,

- **58.11** – Издавање књига и других публикација,
- **58.14** – Издавање часописа и периодичних издавања,
- **58.19** – Остала издавачка делатност,
- **58.59** – Остало образовање (образовање које није дефинисано према степенима образовања, академско тусторство и остало што је из делатности Института)
- **91.01** – Делатност библиотека.

У складу са Законом о научноистраживачкој делатности и Закону о високом образовању, Институт може учествовати у реализацији студија са сродним високошколским установама у области друштвених наука.

Институт у оквиру своје делатности може да организује усавршавање и оспособљавање кадрова за научноистраживачки рад реализацијом курсава, семинара и других облика усавршавања.“

III ОРГАНИЗАЦИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ИНСТИТУТА

Члан 7.

Правилником о организацији и систематизацији послова утврђује се организација научноистраживачког рада.

Научноистраживачки рад Института обавља се према годишњим, средњорочним и петогодишњим плановима и програмима научноистраживачког рада и развоја у области друштвенохуманистичких наука, истраживања духовне и материјалне културе Срба и других народа на простору Косова и Метохије и појединачним научноистраживачким пројектима.

IV ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ ИНСТИТУТА

Члан 8.

Институт заступа и представља директор, на начин и у оквиру овлашћења утврђених законом и овим Статутом.

Члан 9.

Уговоре у име Института закључује и потписује директор.

Директор Института је овлашћен да заступа Институт пред судовима и другим органима. Директор Института може, у оквиру својих овлашћења, другом лицу дати писмено пуномоћје за заступање Института, те пренети своја овлашћења у погледу заступања, представљања и потписивања Института на друга лица.

Директор може дати генерално пуномоћје за закључивање једног или више одређених врста уговора, односно за предузимање више одређених правних радњи, или специјално пуномоћје за закључење само једног или више појединачно одређених уговора, односно за предузимање појединачно одређених правних радњи.

Члан 10.

Овлашћења директора у погледу заступања, представљања и потписивања уписују се у судски или други одговарајући регистар

V ОДГОВОРНОСТ ИНСТИТУТА ЗА ОБАВЕЗЕ У ПРАВНОМ ПРОМЕТУ

Члан 11.

Институт је правно лице и има право да у правном промету закључује уговоре и врши друге правне послове и радње у оквиру своје правне и пословне способности.

За обавезе према трећим лицима које проистичу из уговора, закона или су преузете на други начин, Институт одговара целокупном својом имовином.

VI ПРОМЕНА ДЕЛАТНОСТИ

Члан 12.

Институт може извршити промену и проширење делатности.

О промени делатности Института одлучује Управни одбор по сопственој иницијативи, уз претходно прибављену сагласност ресорног министарства.

VII ОРГАНИ ИНСТИТУТА

Члан 13.

Органи Института јесу: Управни одбор и Директор.

Научни орган Института је Научно веће.

Управни одбор

Члан 14.

Управни одбор Института има седам чланова које именује Влада, од којих председника и три члана одређује Влада, као своје представнике, а три члана предлаже Научно веће Института из реда истраживача у научним звањима запослених у Институту.

У научном Институту већину чланова Управног одбора које одређује Влада, као своје представнике морају чинити истраживачи у научним, односно наставним звањима, компетентни за област науке којом се Институт бави.

Управни одбор има председника и заменика председника.

Заменика председника Управног одбора именује и разрешава Управни одбор из реда чланова које предлаже Научно веће Института.

Мандат председника, заменика председника и чланова Управног одбора траје четири године. Председник, заменик председника и чланови Управног одбора могу бити разрешени и пре истека мандата, на лични захтев или на образложен захтев овлашћеног предлагача из става 1. овог члана.

Акт о разрешењу председника и чланова Управног одбора доноси Влада.

Управни одбор пуноважно заседа и доноси одлуке из своје надлежности, ако на седницама присуствује најмање две трећине од укупног броја чланова Управног одбора.

Одлуке Управног одбора су пуноважне уколико се за њих изјасни више од половине укупног броја чланова.

Радам Управног одбора руководи председник кога именује Влада, из реда својих представника у Управном одбору.

Председник Управног одбора сазива Управни одбор по потреби и на захтев директора Института.

Начин рада Управног одбора утврђује се Пословником о раду Управног одбора.

Члан 15.

Управни одбор обавља следеће послове:

- 1) доноси Статут Института;
- 2) одлучује о пословању Института;
- 3) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;
- 4) доноси програм и план рада Института, на предлог директора Института;
- 5) именује и разрешава директора,
- 6) одлучује о коришћењу средстава, у складу са Законом;
- 7) доноси пословник о свом раду;
- 8) врши друге послове, у складу са Законом и Статутом.

Управни одбор доноси Статут Института, уз претходно прибављену сагласност Министарства.

Директор

Члан 16.

Директор руководи Институтом, у складу са Законом.

Директор се именује на основу јавног конкурса. Мандат директора траје четири године и може се именовати највише два пута у научној каријери у истом Институту.

За директора Института може бити именовано лице у научном или наставном звању.

Лице из става 3. овог члана мора бити компетентно за област науке за коју је Институт акредитован.

Директора именује Управни одбор Института, уз претходно прибављену сагласност министра.

Управни одбор, на основу претходне сагласности министра, доноси одлуку о именовану директора Института и датуму ступања на дужност, у року од 15 дана од дана пријема акта о давању претходне сагласности.

Управни одбор је дужан да распише јавни конкурс за директора Института, најмање три месеца пре истека мандата директора Института. Конкурс за избор и именовање директора објављује се у „Службеном гласнику“ или једном од дневних листова на територији Републике Србије, са роком од 15 дана дана за пријављивање кандидата. Конкурс садржи податке о Институту, опште услове за именовање прописане Законом и посебне услове предвиђене Правилником о организацији и систематизацији послова Института за српску културу Приштина – Лепосавић, рок за подношење пријаве на конкурс, као и лично име лица задуженог за давање обавештења о јавном конкурс, адресу на коју се пријаве подносе и податке о доказима који се прилажу уз пријаву. На расписани конкурс за директора могу се пријавити кандидати који су запослени у Институту, као и кандидати који нису у радном односу у Институту, у моменту подношења пријаве за конкурс.

За директора Института именован је онај кандидат који је добио већину гласова од укупног броја чланова Управног одбора. О именовану директора Института, Управни одбор ће обавестити све учеснике конкурса у року од 8 дана од дана одлучивања.

Управни одбор расписује конкурс за избор директора и образује Комисију за спровођење конкурсног поступка. Комисија се састоји од три члана, од којих је један члан Управног одбора, један члан је из реда залослених истраживача у Институту, а један члан је дипломирани правник. Научно веће Института даје мишљење Управном одбору о кандидатима који су се пријавили на конкурс за директора.

Директор не може бити члан Управног одбора, али може присуствовати седницама Управног одбора.

Управни одбор може разрешити директора пре истека мандата: на лични захтев, ако несавесно или нестручно обавља дужност, на образложен захтев министра или ако је правноснажном одлуком осуђен за кривично дело.

Управни одбор разрешава директора уз претходно прибављену сагласност министра. Управни одбор подноси Министарству предлог за разрешење директора са образложењем и потребним доказима и документацијом који поткрепљују разлоге за разрешење директора

Института и мишљењем Научног већа Института, осим када се директор разрешава на лични захтев.

Члан 17.

Директор Института који је организован као установа:

- 1) представља и заступа Институт;
- 2) организује и руководи радом Института;
- 3) стара се о законитости и одговоран је за законит рад Института;
- 4) извршава одлуке Управног одбора Института;
- 5) стара се о спровођењу научноистраживачке делатности и о укупном раду Института;
- 6) одговоран је за финансијско-материјално пословање Института;
- 7) доноси акт о организацији и систематизацији радних места у Институту и друге опште акте, у складу са Законом и Статутом Института;
- 8) одлучује о правима и обавезама запослених у Институту, у складу са Законом;
- 9) директор има и друга права и обавезе утврђене Законом и овим Статутом.

Члан 18.

Директор који је разрешен пре истека мандата, распоређује се на послове одн. радне задатке који одговарају његовом научном звању.

Вршилац дужности директора

Члан 19.

Када директору Института истекне мандат од четири године на који је именован, а Управни одбор по расписаном јавном конкурсџ није предложио кандидата за директора Института или када је директор разрешен дужности пре истека мандата или када Министарство одбије да да претходну сагласност на одлуку Управног одбора Института којом се предлаже директор Института, Управни одбор, уз сагласност Министарства, именује вршиоца дужности директора на период од годину дана и у том року Управни одбор је дужан да распише јавни конкурс и именује директора Института.

Ако Управни одбор у року из става 1. овог члана по поновљеном јавном конкурсџ не именује директора Института, министар именује вршиоца дужности директора Института на период од шест месеци, а Влада разрешава постојеће и именује нове чланове Управног одбора Института.

Новоименовани Управни одбор из става 2. овог члана дужан је да у року од шест месеци распише нови јавни конкурс и именује директора института. Уколико Управни одбор

не именује директора Института, Влада, на предлог министра, именује директора Института на период од четири године.

За вршиоца дужности директора Института може бити именовано лице у научном, односно наставном звању.

Лице из става 4. овог члана мора бити компетентно за област науке за коју је Институт акредитован.

Вршилац дужности директора Института је у радном односу у Институту на одређено време, са пуним радним временом.

Научно веће Института

Члан 20.

Научно веће је научни орган Института, које своје надлежности остварује у складу са законом и овим Статутом.

Научно веће Института мора имати најмање седам истраживача у научним или наставним звањима који су у радном односу у Институту са пуним радним временом.

Чланови научног већа су сви научни саветници, директор Института по службеној дужности (*ex officio*) и по два истраживача у научним из области за које је Институт акредитован.

Научно веће је компетентно за утврђивања предлога за стицање научних звања, ако има најмање седам истраживача запослених у Институту који су у вишем или истом научном, које кандидат стиче.

Мандат члану Научног већа Института може престати на лични захтев и услед престанка радног односа у Институту.

Чланови Научног већа су обавезни да присуствују седницама Научног већа.

Научно веће доноси Пословник о свом раду.

Члан 21.

Научно веће:

- 1) предлаже програм научноистраживачког рада, усклађен са Стратегијом;
- 2) даје мишљење на извештаје директора у делу који се односи на реализацију научноистраживачких програма и пројеката;
- 3) утврђује предлог за стицање научног звања;
- 4) одлучује о стицању истраживачког звања;
- 5) даје мишљење Управном одбору о кандидатима за директора, као и мишљење о разрешењу директора Института;
- 6) даје образложен предлог за именовање, односно разрешење својих представника у Управном одбору Института;

- 7) предлаже набавку научноистраживачке опреме;
- 8) обавља друге послове утврђене Статутом Института и овим законом.

Члан 21а.

Институт образује у оквиру своје делатности одељења и то:

- Одељења за језик и књижевност,
- Одељења за историју,
- Одељења за право и политикологију,
- Одељења за историју уметности, етнологију, археологију и културологија.

Одељење представља основну организациону јединицу Института надлежну за научно-истраживачки рад у областима језика, историје, историје уметности, етнологије, археологије, културологије, права, политикологије, као и сродних дисциплина.

У случају промене броја истраживача по областима, добијеној акредитацији за одређене области, а по указаној потреби, могу се образовати и друга одељења.

Одељење у оквиру својих послова имају следеће надлежности и то:

- остварује научно-истраживачку и стручну делатност усмерену на проучавање хуманистичких, друштвених и културних појава, процеса, институција и пракси, у складу са програмом рада Института и важећим прописима.
- планира, припрема и реализује фундаментална и примењена научна истраживања у областима језика, историје, историје уметности, етнологије, археологије, културологије, права, политикологије и сродних дисциплина.
- спроводи анализу, систематизацију и критичку обраду рукописа, архивске грађе, етнографске документације, књижевних текстова, историјских извора и друге релевантне научне грађе.
- даје мишљење о програму научног истраживања.
- организује округле столове, панеле, јавне расправе и едукативне програме из области свог делокруга истраживања.
- сарађује са другим одељењима и службама Института ради несметаног научно-истраживачког рада, размене знања, координације пројеката и подршке научној и издавачкој делатности.
- даје мишљење (предлог) директору за избор руководиоца одељења.
- утврђује предлог Управном одбору о набавци литературе.

Одељење је одговорно за благовремено и стручно извршавање послова из свог делокруга, као и за подношење извештаја о раду надлежним телима Института, у складу са унутрашњим актима.

Члан 21б.

Руководиоца одељења распоређује директор Института, у складу са посебним решењем.

Надлежности руководиоца одељења су следећа:

- планира, организује, координира рад одељења, обезбеђује реализацију планова и програма рада и координира рад са секретаром редакције часописа *Баштина*.
- израђује годишњи и периодични план рада одељења.
- даје смернице и прати развој истраживачких активности у оквиру одељења.
- обезбеђује интерне радне верзије научних радова пре упућивања на рецензију.
- организује и координира процес рецензирања научних радова, укључујући идентификацију одговарајућих стручњака, вредновање њихове подобности и, заједно са уредником *Баштине*, учествује у именовану рецензената.
- припрема редовне извештаје о раду одељења за директора и Научно веће.
- евидентира резултате, публикације и активности истраживача.
- учествује у припреми документације за пројектне пријаве.
- учествује на колегијумима, саветима одељења и по потреби Научном већу.
- одређује приоритете у раду одељења.
- обезбеђује поштовање закона и етичких норми у раду одељења.
- заступа одељење пред управом, Научним већем
- обавља и друге задатке и послове одређене овим Статутом и одлукама Научног већа.

VIII СРЕДСТВА ИНСТИТУТА

Члан 22.

Средства за финансирање научноистраживачке делатности обезбеђују се из средстава оснивача, средстава буџета Републике Србије, средстава Фонда за науку Републике Србије, средстава привредних друштава, удружења и других организација; сопствених прихода; средстава домаћих фондова и задужбина и поклона правних и физичких лица; средстава страних фондација, правних и физичких лица и донација; као и других извора, под условом да се не угрожава аутономија и достојанство научног рада.

Непокретности и друга имовина стечена на основу завештања, поклона, донација, као и средства од продаје издања Института у својини су Института.

Члан 23.

Ради реализације програма истраживања Институт из буџета добија неповратна средства по систему институционалног финансирања.

Институционално финансирање обухвата средства за плате и друга примања истраживача у научним звањима, средства за плате стручног, административно-техничког и помоћног особља, средства за режијске трошкове, средства за материјалне трошкове истраживања, средства за набавку, одржавање, амортизацију и осигурање опреме, средства за друге трошкове научноистраживачког рада.

Средства за плате свих запослених обезбеђују се у складу са Законом о науци и истраживањима.

Члан 24.

Институт средства распоређује и користи у складу са Законом и општим актима Института.

IX ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУТУ

Запослени у Институту

Члан 25.

Запослени у научном Институту су истраживачи, стручно, административно-техничко и помоћно особље.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених у Институту, примењује се закон којим се уређује рад запослених у јавним службама, односно закон којим се уређује рад.

Заснивање радног односа

Члан 26.

Истраживачи, административно-техничко и помоћно особље заснивају радни однос у научном Институту, у складу са Законом којим се уређује рад запослених у јавним службама односно Законом којим се уређује рад.

Истраживачи у научним, наставним и истраживачким звањима могу да заснују радни однос у Институту на неодређено или одређено време.

Истраживачи у научним, истраживачким и стручним звањима распоређују се на одговарајућа научна, истраживачка и стручна радна места.

Научна радна места у Институту јесу: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник, а истраживачка радна места су: истраживач - приправник и истраживач - сарадник.

Стручна радна места у Институту јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни саветник.

Са истраживачима у научним, односно у истраживачким звањима, изабраним на радна места из става 3. овог члана, закључује се Уговор о раду, с обавезом спровођења поновног избора (реизбора) или унапређења у више звање, у роковима за које се одговарајуће научно, односно истраживачко звање стиче, осим за звање научног саветника.

Унутрашња организација, врста и број радних места на којима се распоређују запослени у Институту, као и начин и поступак заснивања радног односа, уређују се у складу са Законом којим се уређује рад запослених у јавним службама, ако овим Статутом није другачије уређено.

Престанак радног односа истраживача

Члан 27.

Истраживачу у Институту радни однос престаје по сили закона када наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Истраживачу из става 1. овог члана може се продужити радни однос уговором са Институтом на одређено време у трајању до пет година, ако има најмање 20 година радног искуства у научноистраживачкој делатности, пет година рада у том Институту и ако је након стицања звања научни саветник испунио услове који су потребни за стицање научног звања научни саветник, у складу са овим Законом. Статутом Института се могу прописати додатни критеријуми које истраживач мора да испуни да би му се продужио радни однос.

Одлуку о продужењу радног односа истраживача из става 2. овог члана доноси директор Института, а одлуку о продужетку радног односа истраживача који је на дужности директора Института доноси Управни одбор Института.

Одлука из става 3. овог члана доноси се на предлог Научног већа и прибављено позитивно мишљење надлежног Матичног научног одбора.

Истраживач у научном звању коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Мировање рокова за избор у звања и плаћено одсуство истраживача

Члан 28.

У време породилског одсуства, боловања дужег од три месеца, обављања јавне функције, стручног усавршавања, као и у другим случајевима када истраживач из оправданих разлога није у могућности да се бави научноистраживачким радом, на захтев истраживача рокови за избор у више звање мирују и неће се урачунавати у рок за избор, односно реизбор.

Члан 29.

Истраживачу у научном звању после проведених пет година рада у Институту може се одобрити плаћено одсуство у трајању до једне године ради стручног и научног усавршавања у иностранству или писања монографије.

Х ОПШТИ АКТИ ИНСТИТУТА

Члан 30.

Поред Статута, Институт има опште акте у складу са прописима, којима се уређују радни односи, зараде и накнаде запослених, систематизација радних места, материјално-финансијско пословање, заштита безбедности и здравља на раду, издавање часописа и других публикација и друга питања од значаја за рад Института, када је то законом прописано.

Општи акти Института ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли, уколико законом није друкчије одређено.

ХИ ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31.

Измене и допуне Статута врше се на начин и у поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 32.

У случају нејасноћа и несагласности око тумачења Статута, меродавно је тумачење које даје Управни одбор Института.

Члан 33.

Ступањем на снагу овог Статута престају да се примењују одредбе општих аката Института која су у супротности са Статутом.

Члан 34.

Ступањем на снагу овог Статута престаје да се примењује Статут Института заведен под бр. 60 од дана 09.02.2015. године.

Члан 35.

Овај Статут, уз претходно прибављену сагласност Министарства науке, технолошког развоја и иновација, ступа на снагу осмог дана, од дана истицања на огласној табли у седишту Института у Лепосавићу

ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА